

[Holstein.]

Værdi, forudsat at det skal forstaaes saaledes, at Jordarealet til 8 Aars Brugshuset skal have samme Størrelse som det, der udlægges til et Statshusmandsbrug.

Men saa kommer Spørgsmaalet, hvorledes det gaar med de Huse, som er sagt op til 1. April ved 8 Aars Brugsforholdets Udløb, lovligt opsagte til Fratrædelse, vi siger f. Eks. pr. 1. April 1935. Dem kan Ejeren dog formentlig gøre med, hvad han vil, saa jeg formoder, at ogsaa ved den næste 8 Aars Brugsperiode kan han gøre, hvad han vil, med disse Huse. Bestemmelsen om Kompensation gælder kun, for saa vidt han ønsker at afhænde Huset i Utide, altsaa i Løbet af de 8 Aar, men denne Bestemmelse refererer sig ikke i mindste Maade til Ejeren's Dispositionsret ved 8 Aars Brugsforholdets Udløb, hverken pr. 1. April 1935 eller pr. 1. April 1943. Der er han frit stillet, der gælder der ikke anden Begrænsning end Begrænsningen i Loven af 30. Marts 1926 § 3, hvorefter Brugeren har Forkøbsret til Bruget til den Pris, som Ejeren kan faa i Handel og Vandel, og Ret til Godtgørelse for de Forbedringer, han har paaført Bruget i den Tid, han har haft det.

Der er ikke nogen Bestemmelse om, at naar Ejeren ved Brugsforholdets Udløb kan afhænde det paa særlig gunstige Vilkaar, det vil sige saa gunstige, at Brugeren ikke har Raad til at købe det, skal Ejeren ikke kunne gøre det pr. 1. April 1935 eller 1. April 1943 uden at foretage et saadant Magelæg og Bytte, som her er Tale om. Naturligvis, hvor et Hus lovligt er opsagt efter hidtil gældende Lov til Lovens Udløb 1935 eller 1943, der har Ejeren vedblivende den fulde Dispositionsret, blot med de to Begrænsninger, der følger af Loven af 1926 § 3.

Men det er jo meget rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Johannes Hansen gjorde opmærksom paa, at forudsat, at denne Lovs Bestemmelser om Udlæg som Kompensation af et 8 Aars Brugshus faar praktisk Betydning — hvad jeg nu altsaa ikke tror, de vil faa i nævneværdigt Omfang —, saa medfører det, at vi bliver ved at oprette saadanne Huse. Hvis vi nu forudsætter, at der i Løbet af Perioden fra 1935 til 1945 bliver udlagt som Kompensation et 8 Aars Brugshus, og Ejeren saa, naar dette 8 Aars Brugsforhold udløber, eller i Løbet af denne 8 Aars Brugsperiode for det andet 8 Aars Brugshus' Vedkommende, der er udlagt som Kompensation, faar Lyst til at sælge det og godtgør, at han vil kunne sælge

det til en fordelagtigere Pris eller udstykke det til Byggegrunde, skal han saa igen lave et 8 Aars Brugshus som Kompensation derfor? For saa gaar jo Svikmøllen med de 8 Aars Brugshuse i det uendelige omkring i Amtet.

Det synes mig derfor at være en ganske absurd Bestemmelse. Naar man endelig vil have en Bestemmelse af den Beskaffenhed som i § 1, 1ste Stykke, angivet, saa burde man indskrænke sig til — og det, forstod jeg, var ogsaa den Tankegang, det ærede Medlem Hr. Johannes Hansen var inde paa — at kræve, at der stilles saa megen Jord til Raadighed, at der kan oprettes et Selvejherhus med Statslaan, saa man bliver fri for at opmuntre til en Fortsættelse af et Brugsforhold, som man i Virkeligheden mener ikke mere svarer til Forholdene og derfor har omgivet med disse skrappe Lejekauteler, som man har for disse Lejehuses Vedkommende.

Jeg vender mig derefter til det sidste Spørgsmaal, Spørgsmaalet om Begrebet Tjenestehuse. Der findes en Bestemmelse herom i Loven af 21. April 1921. Der er her en helt ny Affattelse af § 28 i Hovedloven om Fæste- og Lejehuse af 30. Juni 1919, og det er efter 1ste Stykke i denne § 28, at man som nyt 2det Stykke vil indsætte Bestemmelsen i det under Nr. 2 af Ministeren stillede og af Udvalget tiltraadte Ændringsforslag. Men hvorledes er denne nye Bestemmelse at forstaa sammenholdt med Bestemmelserne i sidste Stykke i § 28 og umiddelbart forinden?

I § 28, 1ste Stykke, omhandles Spørgsmaalet om, hvad der skal forstaaes ved Tjenestehuse med Hensyn til Tidspunktet, hvor de paagældende Huse er anvendt henholdsvis som Tjenestehuse og som Lejehuse, og i 2det Stykke kommer den egentlige Definition af det reelle Begrebsindhold af et Tjenestehus. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvad der skal forstaaes ved et Tjenestehus tidsmæssigt set, forudsat at det i øvrigt opfylder det begrebsmæssige Krav til et Tjenestehus, staar der i de sidste Linier af § 28, 1ste Stykke, at et Hus, som *beviseligt* er oprettet med det Formaal at tjene til Bolig for den faste Arbejdskraft, bliver ved at være Tjenestehus og bliver ved at være undtaget fra Loven, selv om det midlertidigt lejes ud.

Altsaa, naar et Hus oprindeligt, førend disse Love om Tvangsleje traadte i Kraft, f. Eks. engang i forrige Aarhundrede, er bygget, oprettet og anvendt som Tjenestehus og derefter, naar der ikke længere er Brug for det som Tjenestehus, bliver lejet